

A leállósávról a belső pályára...

Nemzetközi orgonafesztivál Egerszegen

Elsőként rendeztek Magyarországon orgonafesztivált, s azt is Zalaegerszegen, a Városi Hangverseny- és Kiállítóteremben, köszönhetően a városi orgonista, egyben fesztivál-igazgató Varnus Xavér kezdeményezésének. A koncertekkel, szakmai kurzusokkal, előadásokkal és párbeszéddel zajló fesztiválnak remények szerint lesz folytatása is.

A péntek esti Improvizáció-parádé alkalmi kvartettje.

(Kiss Ferenc felvétele)

Pénteken este Bogár Imre zalaegerszegi polgármester köszöntője után kezdődött a különleges zenei élményt ígérő Improvizáció-parádé, a Zalaegerszegi Vegyeskar, Kistétényi Melinda, Sebestyén János és Varnus Xavér részvételével. A koncert első felében Pachelbel Magnificat-ját szólaltatta meg a vegyeskar s a városi orgonista, majd egy francia népdalt követően hallhattuk annak „átíratát” orgonán, csembalón s zongorán. A koncert második felében egy Bárdos-kórus motívumai szolgáltattak elsőként improvizációs alapot a Hajdú Sándorral kiélezült művészeknek. Az estét Baróti István Liszt-előadása zárta. Szombaton délelőtt Karasszon Dezső kurzusával folytatódott a szakmai program, délután az esztergomi orgona építéről hangzott el előadás.

A párizsi St. Eustache tempoművészeknek, Jean Guillouak szombati koncertjéhez előzővel Halasi Imre, a színház gazdája szolgált; majd a párizsi mestertől saját átíratát Liszt- és Muszorgszkij-műveit s Colloquio című saját kompozícióját hallhattuk, Baróti István közreműködésével. Végül Guillou a Himnusz és a Marseilles lapján előadott improvizáció-

val lepte meg a nagydíjnyertes. A koncert felvételét vasárnap reggel a Bartók rádió sugározta.

A nagyközönségtől szombaton búcsúzó orgonafesztivál a koncerttel nem ért véget: a hallgatóságot-részvevőket polgármesteri fogadás, majd a kissé megfogyatkozott számú érdeklődőket a szombathelyi General Harmony énekegyüttes produkciói várták. Müller Imre alpolgármesternek a fesztivál jövőjét is érintő szavait követően a világ legrosszabb zenei felvételeiből ízelítő szalag s Kistétényi Melinda zongorajátéka várta az érdeklődőket... (A művész grafikaiból pénteken este nyílt kiállítás a társalgóban.)

A résztvevők egyikét, az esztergomi Bazilika orgonaművészt Baróti Istvánt arról kérdeztem, hol járt legutóbb fesztiválon? Válaszában Avignont, Párizst s a 77-es évet említette; hozzátéve, Salgótarjánban háromévente rendeznek orgonatalálkozót, szakmai-tematikus jelleggel. Véleménye szerint később tán más művészek meghívásával, más oldalról is megmutatható a fesztiválon az orgona. Várakozásairól így szólt:

— Azt várom, hogy az orgona az országban nagyobb népszerűségnek örvendjen, mert olyan

nagy a névtelen zene előlése, hogy szinte leáryékolja azt, ami nemesebbé-szebbé teszi az embereket...

Mint a fesztivál-igazgató Varnus Xavér elmondta: a fesztivált azért tartotta fontosnak, mert rég megszűnt az orgona hivatalos „propagálása”, mikor a hangszert annak idején „klerikálisnak” minősítették; az orgonisták is szinte alig kommunikálnak egymással... Tragikus az orgonák helyzete is, mint a Soros Alapítvány felmérését idézte: alig öt százalékuk használható — ezért is sok a konfliktushelyzet —, ugyanakkor az orgonazene kétségtelen reneszánszáé Magyarországon. Városi orgonistaként is tenni szerettem volna, tovább „kovácsolni” a közönséget — s a kezdeményezést szponzorok mellett a város is felkarolta. A fesztiválra úgy 130-140 résztvevő — mesterek, növendékek, kísérők — érkezett összegzése szerint. S hogy mikor is tölti be tisztét az egerszegi fesztivál, erről így vélekedett a fáradhatatlan szervező-orgonaművész:

— Akkor, ha sikerül ennek a szegény magyar orgonaiügynek a szekerét átnyomni a leállósávról a belső sávba...

— hujber —

A kor nem lehet akadály

Első alkalommal rendezték meg a hét végén a matrónák és seniorok aerobik találkozóját Zalaegerszegen. Mielőtt bárki szája mosolyra húzódna az öreg hölgyek és urak hobbi hallatán érdemes végig gondolni hányan vagyunk hajlandók akár csak pár perc mozgásra is naponta. Ezek után szép sikernek mondható, hogy több mint hatvanan jöttek el erre az alkalomra szerre Dunántúlról. És az Alex Fitness Stúdió vezényelte nyílt órán százan — amatőrök és „profik” — követték a tanárok utasításait.

— Nem tudok mozgás nélkül élni — vallotta be az a mosolygós hölgy, aki melegítés gyanánt az imént még lendületesen követte a színpadon bemutatkozó középiskolásokat. — Naponta egy órát aerobikozom és járok a kehidai Kehidák klubba, ahol rendszeresen harmincan gyakoroljuk ezt csodálatos sportot.

Mint szavaiból kiderült, tornatanárként egész életét betöltötte a sport, örönlétét tenisszel tartja ma is karban.

— Örülök, ha otthon minden nő betenne egy kazettát és táncolni kezdene. Jókedvűbbek, egészségesebbek lennének így — tanácsolta még Palotás Gyöngyi, aki a versenyen megjelent tucatnyi harmincon felüli hölgy között korelnök volt. Hetvenedik életévét tapossa ugyanis a Zalakoppányban élő nyugdíjas tanárnő.

A férfiak kevésbé voltak bátrak, ezen a napon senior csak egy jött el, ő is csak 38 éves volt...

Mindent vagy semmit...

Nyerőember Egerszegről

Vágó István Mindent vagy semmit népszerű tv-játékának többszörös nyertese a zalaegerszegi Csuti János. A megyei illetékhivatal vezetője feladványaival szolgált rá a Capri-Travel Utazási Iroda külföldi útjaira.

— Van már fél éve, hogy úgy félezernyi kérdést küldtem be a műsornak, s azóta abban gyakran szerepelnek feladványaim — mondja. — Ezt honorálva háromszor is jutalomutazásra sorsoltak ki a versenyzők. Rövid időn belül kétszer is nyertem háromnapos salzburgi kirándulást, s mert a busszal együtt utaztak az akkori időszak nyertes feladványkészítői, így feleségemet is elvihettem Nyugat-Asztria szépséges városába. Legutóbb pedig a Benelux államokban, egyhetes nagyon szép utazáson vehettem részt. Eljutottam a három ország legnagyobb, legszebb városába.

— Szerencsés ember.

— Csak ebben a játékos vetélkedőben. Szívesen foglalkozom

rejtvényfejtéssel, a nehezeket választom, de ott mindaddig elkerült a szerencse. Lottóval, totóval, egyéb pénzjátékokkal pedig nem kergetem a szerencsét. A rejtvény viszont kifejezetten kedvelt időtöltésem. Ezért is készítettem el a feladványokat.

— Milyen témaköröket favorizál?

— Leginkább technikai jellegűeket, valamint az építészetet és a földrajzi témákat kedvelem. Főleg ezek felelnek meg érdeklődési körömmnek.

— Kiknek köszönheti a szép utazásokat?

— Arra már nem emlékszem, hogy kik szerencsésítették meg a külföldi kirándulásokkal, mint ahogy arra sem, hogy melyik számok takarták a nevemet.

— Játsszani nem lenne kedve a kamerák előtt?

— Hívtak, de nem mentem. Tudom, hogy lassú vagyok, a választ mindenkor alaposan „megraggom”, a vetélkedőn pedig a felkészültség mellett a gyorsaság a döntő. — ne —

Hüllő-bemutató Keszthelyen

Az egzotikus élővilág állataiból rendezett bemutatót tekinthették meg az érdeklődők a napokban Keszthelyen. A városi színház-klubba telepített vándor terrárium kiállításán vipérák, kobrák, csörgőkígyók és hasonló mérgező állatok szolgáltattak látványt. Az üvegfalak mögött, természetű környezetben, vagy harminc kígyófaját, gyíkokat, s szárazföldi és vízi teknőcöket szemlélhettek meg a látogatók.

Az állomány két kecskeméti fiatalember tulajdona, akik — mint elmondták — a múlt évtől kezdődően korábbi díszállat kereskedésüket fejlesztették fel a most kiállított egyedekkel. A bővítés veszélyes „üzemmé” tette a vállalkozást, hiszen a kígyóállomány csaknem egyharmada olyanokból áll, amelyek mérgező a harapása. Négy faj esetében a marás szakszerű segélynyújtó beavatkozás nélkül halálos. A gazdik egyébként méregfejtéssel nem foglalkoznak — legfeljebb bemutató jelleggel. Ez az állatbarátságból fakad. A rendszeres mérgeveléssel ugyanis súlyos stresszhatásnak teszi ki a kígyót, s ez jelentősen rövidíti az életüket.

A nem mérges, megszelídített jóságokat akár a látogatók is megsimogathatták a kiállításon némi biztonsági segítséggel. Az állattartók összel és tavasszal járják hullóikkal az országot, alkalmi kiállításokat tartva. H. Á.

Rokon népek költészete

Szalmási Gabriella, a gyöngyösi Berze Nagy János Gimnázium tanulója, és a székesfehérvári Farkasné Dóri Magdolna végzett holtversenyben az első helyen a „Rokon népek költészete” elnevezésű első magyarországi vetélkedősorozaton. Ennek kétnapos döntőjét e hét végén rendezték meg Esztergomban.

Iskolanap Csapiban

Pénteken egész napos programokkal köszöntötte 182 cigány gyermek és a pedagógusok köztársaság kikiáltásának ötödik évfordulóját a Csapi Általános Iskola és Diákotthonban. A alai etnikai oktatási intézmény liákjai korábban gyakran résztettek a környékbeli általános iskolák által szervezett vetélkedőkön és sportversenyeken. Most viszont — nemzeti ünnepeink jegyében — a Csapiban tanuló fiatalok invitálták a — hagyományteremtő céllal először ebonyoltott — Köztársaság Csapa kispályás labdarúgótornáa a környező települések diákait. A vándorserlegért ezúttal Csapi, Galambok és Miháld csatai mérkőztek meg egymással.

A délelőtti kulturális programokat figyelemmel kísérve az első- és felsőtagozatos tanulókál érződött az ünnepi hangulat. A felsősök vetélkedője után váltottunk néhány szót a nyolcadik osztályos Orsola Zitával.

— Mindannyian jól tudjuk, hogy 1989. október 23-án kiáltották ki a köztársaságot — mondta Zita — A nevelőnk sokrdekes programmal szereztek örömet nekünk. Az irodalmi és történelmi feladatokkal tarkított

vetélkedőn is sokat tanultunk. Mindkét tantárgyat szeretem és Ady Endre: Dózsa György unokája című versét szavaltam. Egy olyan feladatot is kaptam, hogy eleven fel sem fel a tavalyi kirándulásunk élményeit. Osztálytársaimmal most lemegyünk a foci-pályára, ahol természetesen a mi csapatunknak fogunk szurkolni a Köztársaság Kupáért játszott meccseken.

Az iskolavezetéstől megtudtuk, hogy az iskolanap minden rendezvényét áthatja a „Hazának rendületlenül légy híve...” jelmondat üzenete: minden komoly és játékos feladat valamilyen formában kapcsolódott a hazaszeretethez. A gyerekek a vetélkedők során értelmezték, mit jelent számukra a haza és a hazafiság. Meggyőződhetünk arról is, hogy a cigány fiatalok milyen ügyesen mondtak prózát és verset, de éppúgy kitétek magukért, amikor népdalt, vagy 1848-as toborzónótát énekeltek. A jól sikerült műveltségi vetélkedő, a rajzverseny és a labdarúgótorna egyfajta nyitást jelent a csapi iskola és diákotthon részéről a környező települések iskolái felé, hogy méginkább elfogadják a Csapiban tanuló gyermekeket. — Gelencsér —

Az ügyvezető és a polgármester vet

Az ügyvezető és a polgármester előkészítik a vetőgépet.

(Szakonyi Attila felvétele)

Sandon a termelőszövetkezet a régi időkben a galambok szövetezet keretében tevékenykedett, aztán eljött az a rég várt pillanat, amire a sandiak olyan nagyon vágytak: kiváltak a „nagy keretből” és a továbbiakban önállóan működtek.

Ahogy Tóbel Mihály, a sandi tsz jelenlegi ügyvezető igazgatója elmondta, kezdetben nagy volt a lelkesedés és ez a munkában is megmutatkozott. A tagok képesek voltak egész éjszakákat átdolgozni annak érdekében, hogy működőképessé tegyenek egy gépet. Azután fogyott a lelkesedés és a létszám, ma — 700 hektáron gazdálkodva — mintegy húsz embert foglalkoztatnak. Ez nem sok és többször — mint például most is — munkaerőhiánnyal küszködnek. Időnként még a polgármester is besegít.

— Éppen most beszéltek meg Ádám József polgármesterrel, hogy ma tíz órától búzavetés lesz. Ő jönni fog, a vetőgépet eteti — ecsetelte a helyzetet Tóbel Mihály.

— Nem találtak mást?

— Nem, és ez annál is érdekesebb, mivel a faluban körülbelül ötven munkanélküli van. Az, hogy én most már ötödik napja kombájnozik, egy dolog. Ehhez valami szakértelem is kell, tehát nem végezheti akárki. De a vetőgép etetését — egyszeri bemutatás után — bárki meg tudja csinálni.

— Mennyit tudnának fizetni a jelentkezőknek?

— Éppen most egyeztünk meg a polgármester úrral: száz forintot órabért fog kapni. Más is ennyit kapna.

— Hogy próbálták toborozni az embereket?

— Személyes megkereséssel, hiszen a faluban mindenki ismer mindenkit. Legtöbbjük meg sem indokolta, hogy miért nem vállalja.

— Én is munkanélküli vagyok — vette át a szót a polgármester. Magángazdálkodást folytatok, tehát semmi érdekem nem fűződik ahhoz, hogy a szövetkezet elvesse a búzát. Sőt: még nagyobb anyagi gondjaim sincsenek, de azért erre a pénzre is szükségem van. Bosszant, hogy a munkanélküliek egy része nem is akar dolgozni. A tavasszal összehívtam a munkanélkülieket, mert lehetőség volt négy fő alkalmazására közmunkára. Harminc embert hívtam, tizenketten jelentek meg és közülük egy sem vállalta. Z. T. I.